



Universitätsbibliothek Paderborn

**Natales Sanctorvm Candidissimi Ordinis
Præmonstratensis**

**Sterre, Jean Chrysostome van der
Antverpiæ, Anno M.DC.XXV.**

Laudatio Fvnebris In Anniuersario III[ustrissimi] & Reu[erendissimi]
Principis ac Domini, D. Ioannis Lohelii, Sanctae memoriae Pragensis
Archiepiscopi, ex Ordine Praemonstratensi, habita Pragae die ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37161

LAVDATIO FVNEBRIS,

In Anniversario Ill.^{mi} & Reu.ⁿⁱ
Principis ac Domini,

D. IOANNIS LOHELII,
*Sanctæ memoriae Pragensis Archiepiscopi,
ex Ordine Præmonstratensi, habita Pragæ
die 2. Nouembris, Anno 1623.*

SOLEMNEM ANNIVERSARIUM
agimus quo Ill.^{mi} & Reu.ⁿⁱ Princeps ac Domini-
nus D. IOANNES LOHELIVS,
Pragensis Episcopus, deside-
ratissimus Pater noster, pos-
sitâ huius mortalitatis mo-
le, ad æui melioris dies translatus. Solatio fuerat
haec tenus, quod, quem viuum ultra non posse-
mus, eius vel mortui tumbam non impedito lu-
mine intueri liceret. Sed heu vanitas & afflictio
spiritus magna! Absconditur hodie signatus la-
pis, sepulchro obuoluitur, & nos mœstissimos
filios suos desiderij sui iaculo vulneratos relin-
quit.

quit. Acerbum erat valdè, cùm ille Reuerendissimo Abbatे nostro absente, rebus omnibus ad pietatem ritè sapienterque dispositis, diem mortis præsentiscens quibusdam nostrorum accessit, omnimodis fore, ut breui LOHELIVS ex hac vita egrederetur assereret; cùm & nos è contra nequicquam, diu noctuque & deuotis precibus, & quibuscumque oportunum videbatur modis laborantes, illius merita preualere aduerteremus. At omnia viscera nostra commota sunt, cùm fatalis illa dies, Virum incomparabilem, Sacerdotem CHRISTI magnum nobis eripuit: et si solatium interpretari potuimus, quod tam prounum in omnia illius vota DEVUM miraremur: vt nimis & illam obitus sui haberet horam, quā fidelibus cunctis Requiem vniuersa precatur Ecclesia: & eisdem tam lætum nuntium, ipsemet Sedis Apostolicæ Legatus natus deferret; & hunc maxime, quem viuus elegerat, Sepulturæ suæ locum conuequeretur. Ceterū hodierna dies acerbissima, hora hæc amarissima, quæ B. Patris exuicias ab orphanis & desolatis filijs inuidiosa secludit, & exulciat nondum curata vulnra.

R Plaga

Plaga ista insanabilis est AA. & ingens *Montis Sionis* iactura. Ah, quis medebitur doloribus nostris? Plangite, Deuotissimi Confratres, plangite, quia cecidit Corona capitis vestri, defecit lumen oculorum vestrorum, & residuum gaudium vestrum abiuit in luctum. Plangat vnuer-
sus *Ordo Præmonstratensis*, & quotquot candi-
dissimæ professionis eius communione lætantur,
quia ecce lucidissimum iubar eius obscuratum
est, contrita est eius gloria, & corruit fortissima
illa columna cui innitebatur, de cuius zelo, con-
silio & exemplo robur non mediocre capiebat.
Plangent Principes & Proceres, quia confortem,
plangent nobiles & diuites, quia Patronum, plan-
gant pauperes, viduæ, pupilli, quia Patrem perdi-
derunt. Nemo omniū sit, qui non illum, quam-
uis tardissimā senectute consumptum, ut primis
tum annis acerbissimè erexit conqueratur. Ne-
mo fuit expers bonitatis eius, nemo sit expers do-
loris. O dira mors & inexorabilis quæ dum Illu-
strissimum Principem, Reuerendissimum Patrem
nostrum LOHELIVM percutis & occidis, simul &
in uno illo collectam excellentissimorum Pro-
cerum,

cerum, Nobilium & vulgi multitudinem vulne-
ras! Fecisti hoc ô inuisa Mors, bestia crudelis, ve-
runtamen quod in Ieremia scriptum est, in no-
tiissimo dierum stulta remanebis, & LOHELIO in
æternum regnante, tu in æternum morieris. Hu-
mana supergressus, quo dignus non erat mun-
dus, triumphat, & nunc procedit Vnigenitus
Patri cum potestate magna & maiestate LOHE-
LIVM querere, & idem illud cadauerosum cor-
pus configurare corpori claritatis suæ, tu autem
quid? Verum enim uero in diuersa prospicio.

In posterorum memoriam, & in sæculorum
tempora Reuerendissimi & Illusterrissimi Princi-
pis ac D.D. IOANNIS LOHELII Archiepiscopi Pma-
gensis Patris nostri, Vita, in qua omnia fuere ma-
gna, excelsa omnia, omnia imitatione digna pro-
ferenda est. Consolandi estis vos Ornatissimi
Viri, & Epitaphij flores in eiusdem Patris tumu-
lum sunt spargendi. Etsi verò neq; grandes mate-
rias ingenia parua sustineat, & in ipso conatu ul-
tra vires ausa succumbant: neque quem proprij
vincunt gemitus, cuius visceribus emollitis, fra-
cta in lacrymis verba desudant, optimi consola-

R 2 toris

toris officium exequatur. In tumulum quidem & flores si me reflectam, lachrymis implentur oculi, & renouato dolore totus in funere sum.

Tanti tamē Patris Reuerentia & memoriae desiderio, per prærupta licet, in ardua procedo ab effectu mutuaturus, quòd vires & ingeniu non indulgent. Vos oro Illustrissimi & Reuerendissimi Principes, Proceres, cæterique AA. Ornatissimi, ut obligato mecum parumper vulnere, attentè audiatis laudes eius, cuius estis semper virtute lætati.

Rhetorum more, carnis bona, quæ semper Illustrissimus Princeps & Pater noster fastidiuit, in animæ laudibus non requiram. Ab Auis, Proauis, Abauis, Atauis, etiamsi superesset, inane ducerem argumentum. Patria illi Egra nobilissimum olim Germaniæ Oppidum, nunc Regem Bohemiæ Dominum suum veneratur. Parentibus eius virtus erat in pretio, è qua vera laus. A se ipso Saul, non ab alio superiore sidere splendescit. Limpidissimi fontis copiam laudamus, si non aliunde scaturiat. Ut omne principium suo effetu nobilius, & omnis causa suo causato præstantior,

tior, sic magnæ nobilitatis initia dignissimi *Pra-*
gensium Archipræulis LOHELII ab eodem-met-
ipso fluxisse gloriosius: & in speciem spargere po-
tuisse lumen in alios, non aliunde mendicare
opus habuisse, magnificentissimum duco. Ille
fons erat, non riuis. Illusterrimus Princeps LO-
HELIVS, ipse sibi suâ virtute, suis laboribus, ad id
fastigium quo fuit euectus, viam strauit. Testan-
tur coætanei eius grauissimi modo Religiosissi-
miique Præsules, illum primis statim Adolescen-
tiæ in iitijs, talem de se dedisse spem, ut in eo, tan-
quam in herbis non fallacibus, quæ probitatis
maturitas, & quantæ sapientiæ fruges essent fu-
turæ, facile appareret. Rem prosequor.

Cum rudibus illis annis nunquam ante à vir-
tutis aut vitij manu subactus, ab armentorum
pascuis, ad rustica magis transire cogitaret serui-
tia, & in vicinam ciuitatem ocreas empturus
properaret; ecce, descendit Altissimus in consi-
lia, & non pecoribus aut stabulis, sed Provincijs,
Regnis, hominum animabus natum ostendere
maturans, per subitum alterius pedis dolorem,
in via constituto quietem indicit, & Angelicum

R 3 dat

dat super caput eius tripudium. Hæret solus in agro Adolescens. erat vacua terra, serenum cælum, neminem videt, & Organis aures vndique circumsonantibus, ardens descendæ mox Musices desiderium, ocrearum simul & stabuli obliuionem inducit. Cessat cum Cymbalis dolor, surgit, & optimo tunc Teplensium Præfuli (cuius memoria nunc in benedictione) se subdit.

Is in paupere superabundantem aduertens indolem, & desiderijs quidem annuit, sed & literis simul imbuendum tradit. Exurgunt in illum diem in latentia, & quasi emortua virtutum semina, atque alienâ manu in talem herbam & florem se induit, vt instructoribus charus, familiæ gratus, ipsi Domino Abbatи esset in oculis.

Vt verò iudicium plenum accreuit ætati, Religiosæ vitæ desiderio, Candidissimo Ordini Præmonstratenfi, in Monasterio Teplensi se mancipem resignat. Incredibile est, quantum ad animam eius mentemque iuuenilem, senili quasi prudentia confirmandam Candidissimus Habitust attulèrit: quam ille prudentiam vitæ integritate & morum bonitate adeò condiebat, vt

vtrum

ytrum melior esset an prudentior, dijudicari
haud facilè posset.

Corrupti quidem sunt sæculi mores, & non
raro contingit, vt in Monasterijs querantur, quæ
foris haberi non poterant, & quæ humilitatis de-
bebant esse initia, in superbiæ vertantur fo-
menta. At *Illusterrimus Princeps LOHELIVS,*
Pater, (eheu!) quondam noster, longè alio spiri-
tu raptus disciplinæ CHRISTI se substravit: & quod
opulentas non spectaret commoditates, non in-
quireret magna, nec superuacua venaretur, sed
purgatissimâ mente, in vnum & solum DEVM,
omnia sua referret, satis superq; summâ illa mo-
destiâ, pietate, patientiâ, quâ biennalem fermè
supra modum Ordinis sustinuit Nouitiatum, do-
cebat, non inanibus iam tunc sanctitatis signis
coruscans.

Narrat Magnus ille Gregorius B. Honora-
tum, adolescentem adhuc, dum Religiosâ obser-
uantia carnium esum detrectaret, parentum ex-
probratione castigatum, fore aspergenterum, vt è
cœlo illi Devs pisces in montibus subministra-
ret. At dum famulus haustam è fonte aquam
adfer-

adferret, p̄scem in conspectu omnium qui congregatis in escam diei sufficeret, effudisse. Idem nec syllabā demptā de *Reuerendissimo Patre*
& *Præfule nostro LOHELIO* referre possumus. Viuunt oculati testes, viri omni exceptione maiores, qui repetent & enarrabunt. Ut rei actæ cni sermonem intendo, seriem D. Abbas Teplensis cognouit, obſtupefactus, & plura secum tacitus ponderans, Religiosum iuuenem magis æstimare cœpit, inde accersit, ad Almam Pragensem Academiam, Patrum Societatis IESV, vñteriorū studiorum gratia dirigit. ò magna Magne Deus paternæ prouidentiæ tuæ dignatio! Religioso adolescenti talem ac tantum Magistrum selegit, qui reuera non tam fortia loqui, quā facere nouerat, qui inconcussâ mente, CHRISTVM suum, & in eo auitam Religionem professus, sanguinem, vitam dedit. *Sanctum Anglia Martyrem Edmundum Campianum.* Is optimum nostrum & Religiosissimum LOHELIVM, iam tum futura præuidens, & innocentiam æstimans, præcipuā charitate complectebatur, mirabili dulcedine souebat, & eodem secum cubiculo (rarum Socie-

Societatis Patribus) dormire iussit. Puerorum
opprobrijs, quos inter ætate & staturā procerior
erat fatigatum, discessumque parantem horta-
tur, erigit, confirmat, nec vñā vice. Demum
pertinaciter succumbenti, abitum quidem in-
dulget, sed ad Collegij ostium prosecutus, *Fili,*
inquit, *nec octiduum absens, errorem pænitudi-*
ne corriges. Pergit subridens innocens Iuuenis,
nunquam ut concluserat reuersurus. Aduenta-
rat iam septima nox, quam cum temporis dis-
pendij amerior recordatio, totam faceret in-
somnia, animo æger, primo mane Collegium
repetit, ostium pulsat, & (magnum est quod
recenso) *Martyr ille CHRISTI Campianus ape-*
rit, amplectitur, & salutationi festinus adiungit,
Nunquid non iusseram fili, ne octidui absen-
tiam dissimulares? Vellem hic digredi AA. in
laudem Praeclarissimi illius *Campiani*, sed præ-
teilabor alligatus malo nauis, quæ LOHELIVM
nostrum, per iustitiae semitas, in aliissimæ Äter-
nitatis domum transuehit.

Sanctus Pater in spiritu viderat, qualesnam
arbuscula hæc ramos, frondes, & in ætatem pro-

S gressa

gressa fructus esset datura. Narrationē restringo.

Auditis conscientiæ casibus, superatiſque Logices difficultatibus, domum reuocatus, auctus continuo Presbyteratu, ætatem honoribus vicit, honores virtute superauit.

Ad Prioratus prærogatiuam à Teplensisbus Partibus mature postulatus, Erudito & fortissimo Patre *Campiano* dignus discipulus, Teplensis oppidi animas, Lutheranæ nouitatis gratioſitate ſaucias, in Matris Ecclesiæ gremium non ſuauiter minùs quām fortiter reduxit, & vnā dierum gratum cœleſtibus ſpectaculum præbuit, in qua Senatorij Ordinis viros omnes, viti veræ, vnde exciderant reinferuit.

Trans eo ad maiora, etſi nemo hæc humilia dicet. Ad te ò nobilissima palæstra *Strahouienſe Monasterium*, laborum, ſollicitudinum, & sanctiſimorum exercitiorum, deſideratiſimi *Lohelit* nostri, locupletiſimam teſtem pro- pero.

Iacebat, proh dolor! hoc olim ipsorum Bohemiae Ducum religiosa professione glorioſum Cœnobium. Magnificum hoc Olomucenſium

Episco-

Episcoporum (quos continua successione Decem produxit) Seminarium, quasi perierat: & haec laudatissimorum semper Virorum colonia lugebat. Plorabat Mater, orbata filijs, exuta redditibus, decolorata ruinis. Vedit Deus eiusdem lachrymas, & cui gemitus non est absconditus, in magna tribulatione, magnum prouentum, magnum Virum LOHELIVM dedit, qui unus post multa tempora manus in auxilium protenderet. Nec sefellit. Quin iudices vos admodum Reverendos Praelatos appello.

Dum in rectam Candidissimi Ordinis viam, plures reuocat, nullis pepercit laboribus, magna subiit pericula, dura & indigna perpessus est. Opprobria, vincula, carceres expertus. Prope abest, quin è Monasterio eiectus sit.

Reluctanti in scriptis licentia est oblata, ut in quemcumque vellet alium se locum siue ordinem transferret: & his quidem agentibus, in quorum postea locum gloriiosus postulatus est. At fuit hoc eorum non persecutio, non malitia, sed diuini Numinis id agentis, ut per aduersa clarius fieret LOHELIVS, atque celebrior. Neque enim

S 2 plus

plus eos, quos indulgenter habet, & quibus parcit amat D E V S , sed quos iactat, quos exercet. Ut secundæ res foelicem, magnum certè faciunt aduersæ. Dominus & Saluator noster non nisi à Cruce triumphat. Nec miremur, si quibusdam agentibus, seruo, amico, imitatori eiusdem, *Patri nostro LOHELIO* (quem certa Omnipotentis decreta Pontificali solio destinauerant) tristiora euenerint, ne aut virtus quiete languesceret, aut parum dignus Pallio fuisse videretur, qui omnino successurus esset Archiepiscopus. Examinauit igitur, non exinanivit Dei hominem tribulacionis incendium. Stabat altior humano molimine generosa mens, atque cum Regio Propheta constanter psallebat: *Quoniam elegit Dominus Sion, elegit eam in habitationem sibi. Hac requies mea, hic habitabo, quoniam elegi eam.* Nec poterant labefactari tanta virtutum munimenta, nec Anchora sanctæ spei, veræ petræ CHRISTO IESV firmissimè infixa vlo modo diuelli vel confundi.

Augustissimus porro *Imperator Rudolphus,* qui *Cæsar tantus erat, quantus & orbis, dolores tunc*

tunc Prioris loci huius *Reuerendi IOANNIS LOHELII* miserans, cùm prius augusti oris clementissimo solatus esset alloquio, desperatis ferme rebus remedium admouit, eiecto qui non per ostium intrârat, & *Patre nostro LOHELIO* in locum restituto, quem deinde Professorum vnanimi consensu legitimè electum *Strahouiensem Abbatem confirmauit.* Quo fructu? dies me deficiet, si per ordinem & pro decoro recensere vel enumerare velim.

Millibus multis collatis, Ecclesiam hanc, *Gloriosissimi Cæsaris Rudolphi* (ò verè Magni, si non vltima paululum dissiderent) & Illustrissimorum Regni huius Procerum, quorum nunc etiam præsentes vultus intueor, adiutus liberalitate ædificauit, suismet manibus consecrauit, sacris Altaribus adornauit, collapsumque in omnibus locis Monasterium restituit. In Choro & foro peruigil. Nec cœlestia cogitans publica neglexit, nec publica curans spiritualia proiecit: Magnus in vtroque. Idem semper in verbis & actionibus, *Deo intentus, Angelicæ innocentiae æmulator,*

S 3 nun-

nunquam sibi dispar. Quam doleo, præclare ab illo saepè dicta, nec fortiter minus quam pie, non in Annales relata. Quanta verò in sensu modestia! DVM immortalem, et si subtilissimè non raro incidentia diuideret, tamen opinionis suæ minimè temax, omnibus facilis concedebat, nec id rusticâ simplicitate, sed supereffluenti bonitate, quæ cunctis indulgeret, solo D'eo contenta.

Pater mi, Pater mi, fac ut fiat duplex in me spiritus tuus. Nouimus te corde humilem, sermone dulcem, opere strenuum, iudicio acrem, charitate feruentem.

Sed progredior, atque utinam tempus abundet, quo visitationum eiusdem, in Candidissima Religione nostra fructus erarrem.

Perierat religiosa disciplina, & Monasticen palam profesi, tractabant indigna, degenerarent. Ille quotidie vitae pericula dissimulans, per medias acerrimæ hyemis niues, nullis fatigatus incommodis, in opem & necessitatis remedium alacriter cucurrit, institit, blanda vi reluctantes in aliud protraxit, constanti bonitate multorum mal-

malitiam euicit. Quid moror? Etsi sapientissimus Salomon protestetur, Adolescens iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea; In fordibus tamen in nutritos, ad veræ pietatis semitas reuocauit, ut ubi abundauit delictum, superabundaret & gratia.

Religionum sanctissimarum primi Fundatores, præclari operis laudem apud posteros meruerunt & habent; sed ut tabula rasa, quos quis facile colores recipit, vitiata non item: sic mollia adolescentium ingenia, dum Religionis desiderio properant, facile monenti obsecundant. At qui in profunda malorum prolapsi sunt, quorum ceruix induruit, quos malitia possedit, qui emendandi renunt quis euincat? Tua hæc Reuerendissime Praeful LOHELlaus est. Tu quæ hominibus impossibilia videntur, Numinis adiutorio peregristi. Te Præmonstratensum alterum Fundatorem, Inclytum hoc Bohemiae Regnum & incorporatae Prouinciae iure salutant & venerantur.

Quod si ego hic Oratorum more dictio[n]is elegantiam sectari, aut verborum flosculis operi tanto

tanto lucem addere velim; campos intueor, qui exercitatissimum fatigent. Et quid interest? *Reuerendissimus Pater noster LOHELIVS*, opere quam sermone potentior erat, licet & in hoc totus mellifluus: sic & rem ipsam quam dictiones compositas, aut ex commentariolo collectas sententias mirari vos condecet. Praeclaris itaque visitationum successibus enarrandis non immo-
ror.

Ad angustias huius desolati olim Monasterij *Strahouiensis* redeo, inter quas ille positus, et si vix superesset, quod corporis sui necessitatibus impenderet, adeò tamen affluenter egentibus diuidebat, ut audacter affirmem, *Reuerendissimum Patrem IOANNEM LOHELIVM Abbatem* *Strahouensem* plura cōtulisse in pauperes, quam in Monasterij redditibus computārit. Non confundor AA. Plura cōtulisse in pauperes, quam in Monasterij redditibus computārit, repeto, rebus occulto semper fēnore in maius se diffundentibus. Id quod Salomon ait, qui dat pauperi, non indigebit, implebuntur horrea eius saturitate, & vino torcu-

torcularia redundabunt. Mira dicturus sum.
Testem Deum appellat Reuerendissimus Prae-
tus noster, quod non mentiar, nec quicquam
effingam. Indulgete sodes ut ex ordine enarrem.
Raro quadraginta vel quinquaginta daleri Ma-
gno Abbatii nostro supererant, quos (nisi in vr-
gentissimas necessitates sepositos) per manus
pauperum in cœlestes thesauros deferri non sol-
licitus statim curaret.

Contingit ut die quâdam domum è prædijs
redux, occurrenti satisfactus necessitatî arcu-
lam reseraret. Et ecce, saccus, capax satis, daleris
plenus in obuias manus incidit. Misericordissi-
mus Pater, obstupefactus substitit, mox recolle-
ctior miratur. Hunc Reuerendissimum Abba-
tem nostrum è Conuentu accersit, & ingredien-
ti cubiculum, benè precatus, subridens & arculæ
digo intendens; Quid, inquit, in armariolo
meo tibi negotij fuit? Cumque oculis in bonum
Patrem sublatis, planè responderet, se nunquam
locū introspexisse, tantum abesse, ut quicquam
disponere præsumperet. Is, instare & serio vrgere
ut diceret: protestabatur è Conuentu accersitus

T & igna-

& ignarus quid ageretur, innocentem se postulari. Ut Reuerendissimus noster LOHELIVS candorem aduertit, Monasterij Prouisorem intrare iubet, & interrogationem repetit. Qui cum lingua, oculis, corporis compositione, peregrinum se in omnibus testaretur, & in eodem iterum atque iterum commonitus perstaret: Ut libet, inquit, certus sum me saccum hunc daleris solidis onustum non deposuisse. Itaque quod sic è facili datur accepto, & in necessarios vſus diuidido. Exin in pauperum necessitates subleuandas partitus est, neque vnā id vice tantum euenisce crediderim. Alio tempore, dum sollicitus necessaria cogitaret, bos Hungaricus è vinea Monasterio contigua descendit: asseruari hunc iussit in multos dies, quin & proclaimari & percontari diligenter, si quis errantem fortè requireret. Ut cælitus sibi datum aduertit, gratias agens in vſus distribuit.

Plura sunt eiusdem argumenti diuinæ prouidentiæ opera, quibus bonitati Reuerendissimi P. LOHELII præpotens DEVS attestatus est. Quæ igitur hic largâ manu dedit è cœlo, liberalissimè semper

semper in pauperes, Abbas Strahouiensis dignissimus refudit.

Vidimus certè nos eumdem ante pedes pauperum prostratum, eosdem lauate, crinibus, linteo, ore tergere & osculari, non vni, non semel in anno, sed quinque in honorem quinque sanctissimorum CHRISTI Vulnerum, septimanis singulis, quos prandio dein refectos, & eleemosynā recreatos dimittebat.

Quādam vice dum curru vnā, cum B. Patre Religiosus loci huius Professus pergeret, pauperibus eleemosynā pētentibus distribuit, quę superabāt. Incurrit aliis & importunis stipem orat, excusat blande nihil ad manus esse, alio se tēpore libenter daturum. Hoc digresso Religiosus quem dixi, verbum aliquod sciscitabatur, cui responsum non dedit, sed silentio aliquo interposito: Quid est, inquit, quod loquebaris, occupatior responderē non poteram, pauperi enim prius tribendum erat.

Frater qui etiamnum superest, oculis illum sublatis intucitur; & aureo verbo misericors Pater subiungit, Consuerudo hac mihi inuariabilis, ut

T 2 omni

omni petenti, si facultas adsit, tribuam: aut
si egestas prohibet, in cuiuslibet auxilium ad
Patrem misericordiarum, suspirans, Pater
& Aue, recitem. Itanè? Consuetudo hæc tibi
inuariabilis Sancte Pater? ô consuetudinem
supremis laudibus, albo calculo, æternâ me-
moriâ dignam, dignam quam omnis ætas, o-
mnis sexus, omnis omnium sacerdolorum status
imitetur. Gloria itaque Sancti Patris nostri Lo-
HELII hæc est: *Eleemosynas illius, enarrabit
omnis Ecclesia Sanctorum.* Non erat ei verbum
acceptius, quâm quod eleemosynæ & misericor-
diæ retributionem testabatur: non erat ei exerci-
tium iucundiùs nec familiariùs eo, quod in sola-
tium pauperum agebatur. Quin & tanto huius
desiderio æstuabat, ut noctibus & diebus idem
cogitaret & ageret.

Mediâ nocte intensissimo sanguiente frigore,
commotis misericordiæ visceribus, clam ligno-
rum fasces contulit, onera quibus vix ferendo es-
set, in senile dorsum imposuit, & extra Monaste-
rium progressus, ante fores pauperum locauit, ut
surgentes quod necessitati mederetur colligerent.

Supra

Supra fidem hæc esse dicitis AA. Hem omnes vos cælestium spirituum Ordines in testimoniūm voco. Vidistis properantem, estis iocundati spectaculo, redeuntem comitati. Quod olim Raphaël Angelus, obtulisti orationes, quas cum lachrymis fundebat sanctus Senex, eadēm ieiunij & eleemosynæ contextu preciosissimo digniores. Vt lætæ segetes & vberes agri culmis & aristis subinde luxuriant, sic mens Patris nostri LOHELII plena virtutibus sanctorum adinventionum redundat abundantia. Omnem aëris inclem̄tiam, corporis incommoda, tempora- lium dispendium, in lucro reputat, etiam plus ultra quam Apostolus velit transgressus, ut alij sit remissio, sibi tribulatio.

Quid censetis AA? quam dulci amoris amplexu, nunc dignatur Beatissimum hunc & admirabilem P. nostrum Principem & Archiepiscopum Bohemiae, magnus ille Cœli Imperator? Olim vestem in ostentationem quam pauperi Beatus Turonensium Antistes diuiserat, inter Angelorum miriades proferebat. Majora sunt quæ ref ero;

T 3 Reue-

Reuerendissimus Præsul Monasterij Strahoviensis submissâ ceruice, vacillantibus membris, fasce lignorum, quæ robustiorem fatigaret sublato, in filiorum suorum solatiū progređitur. ô spectaculum iucundum admirandum! Rediuius noster Job inclamat: Si oculos viduæ expectare feci, si negauī quod volebāt pauperibus, si comedī buccellam meā solus, & non comedit pupillus ex illa, humerus meus à iunctura sua cadat.

Mensæ domi suæ nunquam assedit, quin selectissima per manus adstantium famulorum, deferenda egentibus & infirmis partiretur.

Dico numquam assedit nisi hoc opere iocundatus, neque mentior, plurimi superflunt qui testimonium dicent. Vestiuit nudos, redemit captiuos, visitauit infirmos, mortuos sepeluit.

Non labore verborum ambitu Auditores, nihil amplifico, nihil alleuo, sed decurro per capita, & nudas rerum ab ipso gestarum summas attingo. Mirantur tamen hæc omnes, mirantur dico etiam, negligenter effusa; plus mirarentur si qui eum proprius introspicerent, & eas virtutes intuerentur, quarum præsidij s munitus, tot insignes

signes Laureas, tam multa decora consecutus est. Viderent os illud tam probum, tam facundum, tam modestum. occurreret illa tracta de cælo species, verecundia frontis, totiusque corporis vigor: demulceret summa festiuitas animi & alacritas: deuotissimus oculorum ardor inflammat, raperet columbina simplicitas: prudentia serpentina doceret. Non potuit diutius hæc ardens candela sub modio abscondi, sed D E V S illam candelabro imponi iussit, vt omnibus non tantum qui propè, sed & qui longè erant, luceret, & iret vt de virtute in virtutem, sic de dignitate in dignitatem.

Quamobrem postquam viginti sex annis Abbatis & Visitatoris partes admirabili industriâ, & magno cum fructu executus esset, simul etiam Suffraganeatus dignitatem & curas annis decem sustinuerat, Archiepiscopatus Pragensis Adiutor, & mox Archiepiscopus ipse designatur. An ambit? An cuiusquam fauorem sollicitauit? An suffragium alicuius mercatus est? Ó Pastor bone, Vedit D E V S lachrymas tuas, quæ nostrorum oculatis testibus, ex Aula reducis, vt Augustissimi

Mat-

Matthiae decreto Archiepiscopus audiebas, per ora voluebantur nec gemitus tui, nec suspiria illum fefellerunt, iuxta quem omne desiderium nostrum. Querebatur se indignum, ætate iam prouectiore, nec tantæ dignitati ingenio vel eruditione parem. Sed merebatur esse negando, quod esse nolebat, eoque dignior erat, quod se clamabat indignum.

Cæterum quantus ille & quam magnus Archiepiscopus sedet! Omnes in illo virtutes confederatae lucebant, ut Angelus Domini exercituum, in verbis & actionibus dulcore plenus procedebat. Effusus ut in omni vita sua in CHRISTI pauperes, ut lutum pecunias habuit, & mirari se vehementer subinde repetebat, à qua causa aurum & argentum homines æstimarent. Quam benignus ille! Dignitate prætergressus omnes, omnibus deferebat. Quam lenis & dulcis! In nullius vñquam vindictam exarsit, in nullum contumelias & opprobria iecit. Si poenas quandoq; in transgressores decernere interesseret, timidè pronuntiauit, sibi acerbiorem quam ipsis deprehensis castigationem existimans: præclaris-

clarissima hæc Iustitiae pars in illo eluxit, quæ
odisse vitia, hominem dilexisse comprobat.
Quanta Deo benedicente potuit! An commi-
morare iuuat, quòd Capitulo Pragensi liberam
Præpositi electionem (quem alias Rex nomina-
bat) restituerit, eidemque primus præsederit?
quòd Augustam Imperatricem Annam in Bo-
hemiae Reginam suā manu consecrarit? Quod
eiusdem incliti Regni Diadema Ferdinandō no-
stro Victori & Triumphatori fœlicissimo impo-
suerit? Votum insero. Ut crescat Victoriosissi-
mus Imperator & Rex noster Ferdinandus, in
mille millia, & possideat porrò semen eius portas
inimicorum suorum.

Quod si nunc fœlicitati *Illustriſimi Princi-
pis nostri LOHELII*, pietatem in DEVVM, & man-
fuetudinem adnectam, alterum Moylen produ-
xero, quem ut diuini honoris flagrantem noui-
mus, sic mitissimum inter omnes homines Scri-
pturæ testimonio veneramur.

Certè *Illustriſimus Pater noster*, in trienna-
lis exilioj deserto circumiens, nil aliud, quam pes-
sumdari diuinum honorem, & iugiter totâ die

V nomen

nomen Domini blasphemari lamentabatur.

Ad diuinam opem vnicum sibi & singulare semper præsidium confugit: ut se rediuuo Moyse manus ad omnipotentem leuante; integer item Iosue Cæsar Ferdinandus Secundus instaret vinceret, hæreticæ belluæ Christiani nominis hosti foederatam potentiam dissiparet, pedibus suis scabellum substerneret, protereret. In noctibus idem semper egit, & diebus.

Meministis credo, quod vnâ vice corpore Viennæ manens, spiritu Pragam translatus sit: & post nefandam Cathedralis Ecclesiæ violationem, Missarum solemnia, concinentibus organis & Choro, quem Sancti Bohemia Patroni occupabant, peregerit. Nonne vna noctium earum, quas ille Domino in precibus & lachrymis sacrificabat, hæc quæ dico reuelauit? In signum penetrâsse iam nubes, & appropinquâsse conspectui Altissimi iusti supplicationem assiduam. Iuramento adstricti testes veritatem edicere iussi sunt, ab ipso Friderico Palatino. Quin & nobis sollicitè interrogantibus enarrârunt. Ab illa eadem hora, ad hodiernam usque melioribus semper

semper successibus recreati sumus. Processit Serenissimus Dux Bauariæ *Maximilianus*. Triumphavit Augustissimus Imperator *Ferdinandus*, &c (ne per partes transeam) dissipata est malignum & perfidorum omnium rebellio. Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Iesus Christi, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra, neque despexit humilitatem deprecantis *Illusterrimi Principis Reuerendissimi Patris Ioannis Lohelii nostri*.

O metamorphosin singularem! (si digredi paululum indulgetis) Pertinet enim ad securitatem cunctum seculorum, ut ea in Annales relata, memoriae posteriorum inhærescant. Ut si quis unquam desiderio in nefaria vota properarit, monumentis nostrorum temporum recensitis se corrigat. Si quis Regali quandoque purpuram ornari gestiet, *Fridericus Palatinus*, ut Horatiana quondam Cornicula furtiuis nudata coloribus ei occurrat. Si quis aurum gemma que alieni Regni pedibus suis substerni volet, Fridericus ei pauper & fugiens obuersetur. Si quis non vocatus imponere capiti Diadema deliberabit, Fridericus

V 2 ricum

ricum Electoratu priuatum, & è ditione hæreditaria vagum cogitet. Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.

Ereptum alienas pecunias venerat; perdidit quas habuit, Sanctorum Reliquias Sepulchris ejcere non erubuit & conculcare; Dignitate simul & hæreditate paternâ spoliatus est.

Expellere Penatibus p̄ijſſimum Imperatorem Ferdinandum, totumque terris Catholicum agmen statuit; Suis exturbatus, spectet nunc patria præmio damna, nec maiores spes quam metus habeat, timeatque quantum timebatur.

Exultabat interim Reuerendissimi Archiepiscopi Principis & Patris nostri Spiritus in Deo Salutari suo, & nihil cunctatus feditum disponebat in Sedem suam, currebatque in amplexus ouium suarum. Quis bonorum non prosperauit, ut benedictam illius faciem primus intueretur? Ibant per ora boni Senis & gregis in occursum festinantis lachrymæ his salutares, illi glorioſæ: Lachrymæ, inquam, non doloris sed pietatis & gaudij.

Ex ordine quæ redux in gloriam præpotentis
Dei



Dei egerit, quantà sedulitate porrò vniuerso gregi attenderit, quanta cum dignitate in ista luce, in oculis vestris, in vestro conspectu versatus sit, non enarro. Maximis saltem rebus dignum intendo.

Iacebant per Vniuersum Bohemiæ Regnum expoliatæ redditibus Ecclesiæ, introierant lupi rapaces non parcentes gregi, longi temporis præscriptione proteruiores. Hem magna indignitas! Nemo hactenus manum in auxilium porrexit. Noster Matathias Illusterrimus Princeps Archiepiscopus, Deo & Cæsare suffragantibus, huius Hydræ capita generoso impetu resecuit, postliminiò quasi Ius Ecclesiarum in ynum Archiepiscopum referens.

Iacebat & ipsius Archiepiscopatus gloria, non suppetebat, quod in necessarios usus dispensaretur, nisi aliunde adflueret. Rationes dixit, & impretravit Bohemiæ Lumen LOHELIVS, ut largâ manu, liberalissimus Cæsar suffectura decerneret, & viginti quatuor dalerorum millibus, annuos reditus adaugeret.

Incedebant hæretici Ministri, sæculorum
V 3 scor-

scorpii, grandibus supercilijs, per vicos, oppida,
& ciuitates Bohemiæ virus intimabant suum,
quod properaret in incauta viscera.

Insurrexit vnuis post b. n. sæcula, Reuerendissimus & Illustriſſimus Princeps & Pater noſter LOHELIVS, fideliſſimus Pastor, in Eritanthiosiſtos Apros, Vineam Domini, tam immanni morſu vastantes. Oravit Triumphantem Cæſarem Ferdinandum, vt qui vincere Deo iuuante potuifſet, & pro eiusdem gloria, victoriâ bene uti non negligeat; abigeret Iupos iſtos, hostilem rictum, etiamnum diducentes, & eliminaret proteruiæ, periurijs, rebellionis, & omnium fecelerum authores. Oravit & exorauit. Belluæ proscriptæ profugerunt, nunquam (quod misericordiſſimus Iesuſ faxit) reuerturę, vt sit in posterum in Regno Bohemiæ credentium cor vnum & anima vna in Deo. Inopem me copia facit.

Per medias niues desideratiſſimus Pater noſter, inuia rupit, & ſemitam adiuuenit. Fundamenta posuit, quibus ſecure Reuerendissimus & Illustriſſimus Successor inædificet.

Filiaſ ille duxit, per quas aquæ ſapientiæ, nunc in po-

in populi salutem fluant. Semen iecit, quod (nisi culturâ destituatur) fructum luxuriet. Omnia quæcunque voluit, fecit, & fœliciter euenerunt.

Futurorum etiam præscius, non raro ventura præmonuit. Inerat enim illi Prophetæ spiritus, quod claris testisque narrationibus adstruere, facile mihi foret AA. sed nolim in species descendere, ne simpliciorum animas, vel in diuersa distraham, vel omnino conturbem.

Macte virtute, cuius tam sancta totius vitæ ratio, qualis finis erit? ô miserabilis conditio! & sine CHRISTO vanum omne quod viuimus! Quid te subtrahis? quid tergiuersaris oratio? quia si enim mortem illius differre possim, & vitam facere longiorem, ita timeo ad ultimum peruenire. Omnis caro fœnum, & omnis gloria eius, quasi flos agri. Vbi nunc serena, illa facies? vbi totius corporis dignitas, quâ veluti pulchro indumento pulchritudo animæ vestiebatur.

Marcesebat, proh dolor! flante austro Lilium, & purpura violæ in pallorem sensim migrabat: cumque calor stomachi deficeret, nec quicquam solidioris cibi admitteret ultra, lasso anhelitu, tristes

tristes filios suos Strahouienses accersitos conso-
labatur , redditumque Reuerendissimi Abbatis
nostris (quem viuens Deo eidem benedicente di-
lexit) per litteras accelerari vrgebat, cætera profu-
tura testamento sanciens.

Ah ah, AA! singultus interruptus vocem, &
hærentem linguam viscera commota vix laxant,
verba non inuenio, quæ quòd animus dictat, te-
stentur. Vtinam ô vtinam Tu Reuerendissime
Præsul noster, ex nunc exurges, & in hanc di-
ctionis meæ palæstram explicaturus, quæ redi-
tum tuum subsecuta sunt, ingredere. Amabo!
Quo affectu non exprimeres dulcissimos illos
amplexus, suauissimum illud osculum, & perfu-
fas gaudiosis lachrymis gratias, quas Deo agebat
te viso, signa perseverantis in te amoris! Quam
venustis & optimè distinctis coloribus genero-
sum Athletæ CHRISTI agonem non delineares?
Referres vtique quomodo inexpugnabile scu-
rum fidei præferens, omnibus Ecclesiæ Sacra-
mentis , velut cœlestibus armis munitus , ad te
conuersus dixerit, *Ah quam vellem mox mori!*
Et tibi consolanti responderit: *Non Fili, ut ex-
istimas,*

istimas, quòd dolorum id impatientia velim, sed
quod desiderio videre desiderem dulcissimum
IESVM meum. Quàm grandi ducereris stupore,
& mōrēns gauderes, Principem Archiepisco-
pum, tam intrepidè in mortem prospicientem,
vt etiam luctante animā nostri recordaretur.
Nemo, inquiens, cùm vitā functus fuero, cor-
pus meum lauet, nisi qui lectum meum cingunt,
Filij mei Strahouïenses. Nonne extollerēs vehe-
menter, & omni elogio maius dices, quòd
eumdem illum animum, quem in omni vita ges-
serat, retinuerit etiam moriens, id est, fortē at-
que inuictum?

Corporis incolumitate stante, CHRISTVS ab
eius ore numquam abfuit: omnis eius ætas,
vnum erat continuatum pietatis exercitium.
Numquam tam ardua interueniebant negotia,
vt eum à recitatione Horarum Canonicarum
remorarentur. Quotidiè Sacrosancta mysteria
tractabat. Et domi & in itinere constitutus, in
Ecclesiam & quæcunque loca transiens, nisi ne-
cessario detineretur colloquio, semper in oratio-
nes, omnibus quotquot illum nōrunt conscijs

X effu-

effusus erat. Lectulo doloris sui affixus, num declinauit? numquid alienum insonuit? Audite Viri Ornatissimi. Audite rem admirandam, & ipsorum Medicorum iudicio humanas vires penitus excedentem.

Cesárat iam arteriarum pulsus, emortua langebant membra, suffusi erant oculi, cùm ille nihilominus imaginem Crucifixi, vtràque manu prehensans, dulcissimâ & distinctâ voce, cùm multo suspirio precatus, vt peccatorum ipsius immemor Dei, per merita Vnigeniti Filij sui, in magnæ quietis locum, animam suam transferret.

Deinde nullâ interiectâ morâ, benedictum ardentem cereum, inuiolatae ab ipso Baptismatis fonte fidei testimonium, summâ spiritus fortitudine & immotâ mente tenebat. Orabamus nos Litanias de gloriissimo nomine Iesu: cuius amore singulariter semper flagrârat. Ille voces nostras prosequens, emortuum pectus incessanter tundebat. Nobis etiam per interualla quiescentibus, iniuctū ille ab oratione spiritum non relaxabat; dulcissimum Iesum suum, B. MARIA
Virgi-

Virginis nomen, & Sanctorum omnium Patro-
cinium, tantà dulcedine ingeminans, vt nouas
lachrymas singulæ propemodum syllabæ nobis
elicent.

His in stuporem abducta mors, oblita vio-
lentiæ, ad ultimum vsque spiritum sensum in eo
non fregit, nec ullum membrum contraxit.

Quamobrem non potuit homo quietius in-
dormire, quām *Illusterrimus & Reuerendissi-
mus Princeps IOANNES LOHELIVS, Archiepisco-
pus Pragensis, desideratissimus Pater noster,
quadraginta sex annorum Sacerdos, morieba-
tur.* Eheu! Memoria memor ero, & tabescet in
me anima mea, hæc recolens in corde meo. Ver-
sus est in luctum Chorus noster: & contenebrati
sunt oculi nostri. O me fœlicem cui his interesse
concessum est! O beatos nos, iterum iterumque
beatos, quibus Sanctissimi Præfulis Reliquias la-
uare, tergere, osculari, Candidissimo Premonstra-
tensium Habitum vestire, Pontificalibus ultimis,
licuit exornare. Pretiosa hæc fuit AA. mors in
conspectu Domini. Bonum certamen certauit
Amantissimus Pater noster LOHELIVS, cursum

X 2 con-

consummauit, fidem seruauit, reposita nunc frui-
tur coronā, quam repromiserat ei CHRISTVS IE-
SUS iustus iudex.

Beati pauperes spiritu. Amabo, an non Beatus LOHELIVS, qui ut CHRISTVM lucifaceret, omnia
velut stercora reputauit, qui peripsema omniū esse
amore CHRISTI nō exhorruit? *Beati mites.* Quid
opus est verbis? *Beati qui lugent.* Fœlices LOHE-
LI lachrymæ, & nobis salutares. In mari hoc ru-
bro perierunt inimici nostri. His adiutus præsidijs
Inuictissimus Ferdinandus triumphat. *Beati qui*
esuriunt & sitiunt iustitiam. O Flos Pontificum
LOHELI, & priuatis commodis tuis detrahi vole-
bas, Pontificijs etiam dispensationibus dignè re-
clamans, ut iustitiæ ordine seruato, suum quisq;
possideret. *Beati misericordes.* Vir misericordia-
rum LOHELIVS, cæcorum baculus, esurientium
cibus, spes miserorum, solamen lugentium, mor-
tuorum ultima voluntas. *Beati mundo corde.*
Tibi ô LOHELI, legitima semper contritio, quoti-
tidiana ferme confessio, & iusta fuit satisfactio.
Beati pacifici. Inconcussa LOHELIO nostro pax
constabat, cum Deo, Proximo, se metipso. Effer-
-1102-
uescen-

uescentes Leonum instar, mirâ dulcedine, rara metamorphosi, mansuetissimos velut agnos dimittebat: quin & cum his, qui oderant pacem erat pacificus. *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam.* Illustrissimus Pater noster LOHELIVS, per opprobria, vincula, carceres, pro gloria CNRISTI IESV agonizauit, & exilium pro Fide Catholica lætabundus subiuit, sustinuit, superauit.

Eia nunc AA. posito microne lætemur, & vox exultationis resonet in ore nostro. Potens enim nos Patronus ad cœlestem Curiam, & fidelis precessit Aduocatus: cuius & ferventissima Charitas nequit obliuisci Fihorum, & probata Sanctitas, obtinebit gratiam apud DÉVM. Illa etenim non est exinanita, nec imminuta quidem: Porro ad ipsum fontem æternæ Charitatis iam procumbit, pleno hauriensore, cuius hic oberrans stillicidia sitiebat. Immersus nunc est, in illam diuinæ pietatis abyssum, cuius abundantia suavitatis memoriam admirabili eructare solebat affectu, & fruitur illis bonis, quæ oculus non vidit, nec auris audiuir, nec in cor hominis ascenderunt.

X 3 Pater

Pater mi, Pater mi, currus Israël, & Auriga eius.

Cæterū Vobis Auditores cum Candidis Ordinis Candidissimi Prælatis Reuerendissimus Abbas noster, totusque Venerabilis Conuentus gratias agit quantas quantas potest: nec laudes vestras dissimulat, quod tantâ pietate, magnaqué frequentiâ, tanti Principis & Patris nostri funus, & hunc præcipue diem ornandum duxistis. Beneficium hoc Ordini Candidissimo Præmonstratensium, nobisque orphanis impensum, Deus Opt. Max. omnibus & singulis magnâ benedictione retribuat. Nec plura subiungo.

In pace factus est locus eius, & habitatio eius in sancta Sion.

DIXI.

QVÆDAM NOTANDA.

ACTENVS Laudatione hâc funeibri nonnulla gestorum Ill.^{mi} Viri expressit R. D. Benedictus Monasteriensis, quorundam autem summatum capitá perstrinxit. Fecimus & nos Incliti viri celebrem

brem mentionem in HAGIOLOGIO nostro ad 2.
Nouembris. Item ad 25. Iunij in Natali B.
HENRICI Olomucensis Episcopi Notatione ibi-
dem tertia. Sed & in Vita S. NORBERTI tribus
libris per nos edita honorificam digressionem fe-
cimus in laudem Sanctissimi Viri iam tum Cæ-
lo non ita pridem recepti, lib. 3. cap. 12. §. 4. Me-
minit & eiusdem viri etiamnum tum viuentis
in Optica sua Regularium admodum Reueren-
dus D. Seruatus de Lairvelz. S. MARIAE Ma-
ioris Musipontana Ord. Premonst. Abbas,
nec non Reuerendissimi Generalis in Communi-
tate antiqui rigoris & alibi Vicarius. Quin &
R. admodum Dominus Aubertus Miraus
Cathedralis Ecclesie Antuerpiensis Decanus in
Chronico suo Premonstratensi ad annum 1126.
ex rescripto quodam Reuerendi D. Panhausen
Steinfeldiensis Abbatis de LOHELIO quadam
praetexta scribit.

*Quæ autem in hac Laudatione funebri supe-
rius innuitur Similitudo Exempli S. Honorati,
ea sic se habet, ut mihi per literas significauit D.
Benedictus, cuius hac sunt verba :*

Olim

Olim Fratres diebus Mercurij carnes comedebant: obambulans Nouitius adhuc LOHELIVS tali die in recreatione circa Monasterij piscinam, ingemiscens religiosam cogitabat abstinentiam, eamq^{ue} tali loco commode seruari posse asserebat. Ludendo adstantes sermonem responderunt. Omnino, DEVS Dominationi vestra (ironia est) mox pisces dabit. Dictum factum. Prosilij ex profundo in altam ripam, ante pedes Fratris LOHELII Lucius longitudinis mira, Fratribus cum stupore & gaudio eumdem excipientibus.

Iam Archiepiscopus, cum venisset simili abstinentiae die in predium, non inuenit quo Canonicum Pragensem hospitem tractaret, iubet ire pro recreatione aliquantulum piscatum. Conscendit cymbam cum Canonico Fr. Sacellanus: in altum parumper progressis, impetu in cymbam insilit Carpio, & ipse hospitibus sufficiens; nec ultra progressi, dono DEI gaui si sunt. Viuit uterque.

Vt autem constet quam se Sanctorum suorum votis & desideriis facilem inclinet DEVS, quod in Sancto Minorum Patre Francisco & pluri-

plurimis aliis SS. obseruare est; ecum tibi aliud.

Ascendit aliquando deficiente vere ex Archi-
episcopali residentia ad Strahouense Monaste-
rium, desiderans valedicentem audire Philome-
lam. Erat vespertinum tempus, negabant as-
sidentes fore, ut illa occineret. Optimo Patre in
voto perseverante, aduolat Philomela, arido sti-
piti mensa opposito insidet, incundissime cantillat
tribus repetitis vicibus. Obstupuit simul cum
cateris hospitibus Admodum Reuerendus noster
Montis Sion Abbas, & ipsemet Illustrissimus
Pater tacuit: tandem ad auiculam conuersus,
inquit Germanice: Ei du liebes Vögelein. Hac
velut benedictione accepta auolauit illa, hic mox
surgens domum regressus est. Hac pauca de mul-
tis attexuisse suffecerit: donec Gesta eius plenius
descripta aliquando publicentur.

Coronidis loco subiungo Sex Anagrammati-
mos, quos nuper ingeniose Inclyti Viri Sancta me-
moria cecinit V.D.F.CORNELIUS POLYCARPVVS DE
HERTOGHE, in S. Michaële Canonicus & Philoso-
phia Professor: eosdemq; tanquam totide Tabellas
Votivas Immortalis gloria eius Tholo suffigimus.

T

IOAN-

I.

IOANNES LOHELIVS.

Anagramma

EN IONAS LOHELIVS.

Mittitur in Niniuen Diuina Nuncius ira;
 At surgit ille ut fugiat à facie Dei:
Quo properas demens Vates fugitive Tonantis?
Credisne IONA per mare euadi Deum?
 Falleris: ô caca mentis ludibria! Numen
Praesens ubique est & salo, & calo, & solo.
In mare demissus natat vndis naufragus hospes,
Quem vastaponti mittit in ventrem fera:
Captivus, liberq; vago sic carcere Vates,
Vinoq; tumulo conditus oberrat salum;
Donec ad imperium Domini ventre hospite piseis
In aridam euomit hospitem IONAM suum.
Pradicat hinc IONAS Diuina Nuncius ira,
Ieunioq; Ciuitas placat Deum.
En IONAS alius, Vatesq; LOHELIVS alter,
Qi nil recusat promptus ad nutum Dei:
Quis simul ut vidit, quod spreta sit orbita Patria,
Quam quarta sanxit feria abstinentia;

San-

D. JOANNIS LOHELII 171

Sancto odio zelog flagrans, Ieiunia præscis
Consueta patribus prædicat IONAS nouus.
IONAM alium Mare cognoscit, Fluuij q̄ salutant,
IONÆ q̄ mittunt Lucium natum suum:
Exilit ille ab aquis, se in lucem Lucius effert,
LOHELII q̄ gestiens lambit pedes;
Seq̄ epulis offert Fratrum, IONÆ q̄ LOHELII:
Credas, prioris poscit hospitiū vices.
Credo & snasurus mutus Ieiunia Testis,
Solitamq; Quartæ feria abstinentiam;
In ventrem hunc IONÆ mittit se pescis, ut huius
Aluo receptus induat linguam sibi.

II.

IOANNES LOHELIVS.

Anagramma.

IO, SOLNE, AN HELIVS?

SAlue io Austriadum, Bohemiaq;
Præclarum iubar, inclytumq; lumen;
Candidi Ordinis & Chens LOHELII,
Candidi Ordinis & decus LOHELII,
Archipræfulis Insulâ coruscans;
Lux Germanica, Nobilisq; Princeps,

X 2

Lux

Lux vere aurea, splendidumque sidus.

Non tibi Proauique Auique Cera

Ornant atria, curribusue stantes

Belli fulmina Cæsaresue Patres :

Patrum gloria picta, ficta, inanis

Inflat degeneres patrum Nepotes :

Tu de lumine proprio coruscas,

De virtute tua micas LOHELI.

Sed quo nomine te ergo Lux vocabo ?

Pollucis tibi, Castorisque sordet

Lux polluta nimis, minusque casta :

Impolluta tua, atque casta vita est.

Si nomen tribuo tibi Planeta,

Erro; erronibus, omnibusque fixis

Maior Lux tibi, cui nec ullus error,

Cui fixum propriâ micare luce.

io ergo inclyte vera Lux LOHELI,

Nescia alterius micare Luce :

io SOL propriâ vocere Luce,

Quem nec Phosphorus antecedat ortu,

Quem nec Hesperus occidente claudat.

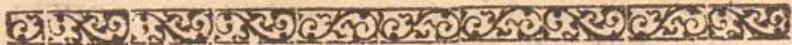
SOLNE sed mage, AN HELIVS voceris ?

SOLEM io merito, HELIVMq; dico.

Sol



SOL es Ausonius micans Latinis;
 Graius HELIVS es micans Pelasgis:
 Tui Nominis omen hoc LOHELI,
 Nomen ominis hoc tuum LOHELI:
 Viuens SOL Latiis ïo fuisse,
 Post mortem (voueo) HELIVS futurus.



III.

IOANNES LOHELIVS.

Anagramma.

EN SION LAVS HELIO.

SVnt, deuicta quibus magnū dedit Africa no-
 Sunt Asia nomen qui peperere sibi: [men,
 Pellaus Iuuenis Magnus toto audiūt orbe,
 Orbis cui misero non satis unus erat :
 Cæsar is & Magnus Gener est, & Tullius; ille
 Bellonā magnus, Tullius ore fluens:
 Nectantum Magnos fecit sibi stulta vetustas;
 Est & Gregorius Magnus, & Aurelius.
 Et verò Magnum quis te neget esse LOHELI,
 Magna cui virtus Relligioque fuit?

T 3 Ma-

Magnatibi pietas & pauperis atque Tonantis:
 Magnus IOANNES non merito inde mihi?
 Omnia magna quidem de te præconia; verum
 Præcipue EN fulget LAVS tua magna SION:
 Nobilis illa SION, Ducibusq; Palæstra Bohemis,
 Virtute & meritis irradiata tuis:
 Omnis in hunc Montem viuo tibi cura LOHELI;
 Per uigilas speculâ hâc nocte dieque SION.
 I nunc; quare SION cur sit Speculatio dicta;
 HELIO ab hac Speculâ EN LAVS sua facta SION.

I V.

IOANNES LOHELIVS.

Anagramma.

SOLON HELIA VENIS.

Heu pietas! heu prisca Fides! Calcata iacebat
 Prisca Patrū pietas, prisca & auita fides;
 Atque relegata è terris Astræa, Comesque
 Religio; & spretus cum pietate Canon:
 Sacra etiam sacro temerauerat Hæresis ausu
 Templa Dei Sanctis, templas sacrata Deo.
 Quis Cato, quis Cæsar, quis corrigat ista Lycurgus?
 Aut referat Canones quis Numa, quis ue SOLON?
 Cerno?

Cerno? Relegatam relegis, religasque LOHELI
Iustitiam sociâ Relligione SOLON?

NORBERTI AVRELIIQUE diu neglecta, SOLONE

Te postliminio est Regula facta redux:

Proscriptos doluit Canones Ecclesia sacros,

Lexque ipsa hæretico suppeditata pede;

Sed reduces per te Canones Ecclesia gaudet,

Lexque ipsa hæretico libera facta iugo.

Candidus Ordotibi, tibi lata Bohemia clamat;

Eia VENIS noster Legifer, eia SOLON.

Nec tantum meritò te clament esse SOLONEM;

HELIÆ spiritu & ipse VENIS.

Et Fredericum exul cum coniuge Iezabel Achab

Fugisti; HELIÆ spiritus ille fuit.

HELIÆ quoties zelo zelatus es exul

Pro Domino? HELIÆ spiritus ille fuit.

O quantum, cum lege Altaria diruta cernens,

Fleuisti? HELIÆ spiritus ille fuit.

O quoties subit illius mihi Noctis imago;

(O Nox candidior, splendidiorq; die!)

Quando profanatam (carne exule stante Vienna)

Spiritu es ante Aram visus adesse Pragæ;

Atq; inter Sanctos Missam celebrasse Bohemos;

Quod

*Quod nec Sacrilegi, nec Frederice neges?
Tunc ego te credo raptum curru igneo, equoque
Igneo: & HELIA currus in igne fuit.
Ipsa tibi & tacite fœcunda pecunia sacco
Crescit, ut HELIA Vate iubente oleum.
Restituens ritus sacros, zelansque LOHELI
HELIA ergo VENIS EN nouus, atque SOLON.*

V.

IOANNES LOHELIUS.

Anagramma.
EN NILE SOL IHOSVA.

*O Bstupuit NILVS, stupuit Mareotica tellus
Vndas sine vndis, & aqueos muros freti:
Ficta Thyeste & nemo mihi fercula mensa,
SOLISVE in ortum cantet auersas rotas:
Vidisti SOLEM IHOSVA pugnante stupentem,
Et tardiorem NILE stupuisti diem.
SOL nouus EN IHOSVA terris fausto omine NILE;
SOL FERDINANDI IHOSVA EN LOHELIUS.
Immoto SOLE in Gabaon, Regum impia casa est
Male fœderata Societas Adonisèdec:*

Immo-

*Immota hoc etiā in precibus SOLE, impia fracta est
 Male fæderata Pseudoregis Societas :
 Ipse Palatinus SOLEM hunc stare ante Tonantem,
 Se contra ad aram sensit immotum Praga.
 EN Cæsar IHOSVA sic SOLE hoc NILE triumphat,
 Obediente LOHELII precibus Deo.*

V. I.

IOHANNES LOHELIVS.

Anagramma.

HELIUS HELIO OSANN.

HIC LOHELIVS ille *Magnus, ille*
Ordinis Ninei Cliens Patronus,
Pastor Catholici Gregis fidelis ;
Ille Pontificum decusq; Duxq;
Illustrissimus ille, Principumq;
Princeps ; hærescum ille sempiternus,
Nec placabilis hostis atque Mastyx :
OSANN' (literula unius litura
Vetas inuida gloriam Tonanti ?
Excelsi, sine, gloriam Tonantis,
Iesuq, canam Redemptionem)
OSANNA HELIUS HELIO Tonanti.

Z Con-

Conuersa ad radios sequace vultu
Dilectum Clytie repulsa Solem,
Ceu pedissequa bis die salutat:
Phœbi Cynthia conficit quadrigas;
Fratriq; obuia, damna lucis Igne
Fraterno reparat, suoſq; vultus:
O Iesu HELIE Luxq; vera mundi,
Te LOHELIVS insequente amore,
Ceu Solis sequitur Sororq; Flosq;
Ceu (dicam mage) Frater ipſe Solis,
Factus HELIVS HELIO tibi alter:
Iesum moribus, Innocente vita;
Iesum affectibus omnibusq; dictis;
Iesum noctibus HELIVM, & diebus
Intuens vigil, & sopore pressus.
Iesum unum loquitur, gemit, susurrat;
Orat, somniat, incubatq; Iesu.
O Iesu! o Amor! o Amor beatus;
Quem nec morbus edax, nec ipsa soluens
Humana omnia, Mors amara soluit!
En ut pallidus algidusq; vultus,
Et vena Hippocratis manu notata
Tota mortua, mortuusq; pulsus,

Et



*Et Machaone rem stupente multo)
Vita nescia membra, viva soli
Vivunt mellifluo suoque Iesu.
En LOHELIVS ager ore, amore,
Quam desidero (ait) videre Iesum
Et dulcissimum (ait) videro Iesum!
Cumque lumine utroque, Corde fixo,
Et palmâ Crucifixum amante prensans,
Premit pectore dulce lignum Iesu;
Et tundens sine voce pectus, intus
Clamans murmure dulciore amoris,
Exspirans Animam sibi, suoque
Inspirans Domino Crucique Iesu,
Indormit placido sopore mortis.
Quam vere HELIVS HELIO es LOHELI?
OSANNA modo Gloriam Tonanti,
Iesuque tua Redemptionem,
Iunctus concinis aiterno amore,
OSANNA HELIVS HELIO LOHELI.*

F I N I S.